

ІНТЕРАКТИВНІ ЗАСОБИ ТА НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ

Бабушко Світлана

Академія праці, соціальних відносин і туризму

Анотація

У публікації розкрито сутність інтерактивних засобів навчання та продемонстровано необхідність їх застосування у навчанні іноземної мови за професійним спрямуванням (ІМПС); наведено приклади таких інтерактивних засобів та окреслено принципи, на яких має базуватися навчання ІМПС.

Abstract

The definition of interactive learning tools is offered in the publication and it is shown how they can be used in foreign language learning (FLL). Some examples of such interactive learning tools are given and the principles of FLL are considered.

Доступність і масове використання ІТ технологій спричинили зміни в формах, методах, змістові навчання як у формальній освіті, так і в неформальній та інформальній. Вони корінним чином вплинули на навчання/учіння упродовж життя будь-якого фахівця. Завдяки технологічним інноваціям працівники здобули можливість навчатися тоді, коли їм це зручно, і там, де їм зручно, зі швидкістю, яка їм притаманна, з можливістю перервати учіння, а потім його продовжити. Навчання стало мобільним. Це стосується і навчання у ВНЗ, які готують майбутніх фахівців для України.

Використання сучасних інформаційно-комунікаційних засобів у навчальному процесі завжди перебувало у полі уваги науковців, методистів, викладачів, учителів. Нині це питання набуло особливої ваги, адже поява інтерактивних засобів сприяє широкому застосуванню інтерактивних методів навчання. Симбіоз використання інтерактивних засобів та інтерактивних методів навчання створює необхідне підґрунтя для оптимізації навчального процесу. У контексті навчання іноземних мов за професійним спрямуванням (ІМПС), таке поєднання стає запорукою ефективного розвитку іншомовної компетентності студента.

З огляду на вищевикладене, перед викладачами ВНЗ постає проблема використання інтерактивних засобів у навчанні студентів іншомовній компетентності. Завданням дослідження є аналіз найбільш популярних сучасних інформаційно-комунікаційних засобів навчання, що використовуються викладачами ВНЗ під час навчання ІМПС.

Під інтерактивними засобами, передусім, розуміють технічні засоби, що сприяють швидкому та активному обміну інформацією між користувачем та інформаційною мережею в режимі реального часу [1, с. 62]. Завдяки їм з'являються нові види навчальної діяльності, полегшується збір, накопичення, зберігання, обробка інформації, має місце активний діалог між суб'єктами: користувачем-учнем та користувачем-педагогом. Призначенням інтерактивних технологій є «стимулювання різних видів природної активності студентів: розумової, емоційної та соціальної» [2, с. 26].

Прикладом популярного інтерактивного засобу слугує «Smart Board» (від англ. - розумна дошка, витончена дошка). У педагогічній практиці її називають «інтерактивною дошкою» або «мультимедійною». Цей сучасний засіб є зручним інструментом для організації навчального процесу. Водночас він вимагає від викладача добре побудованої методології. Для цього необхідно не просто подати навчальний матеріал в електронному варіанті, а створити електронні навчальні посібники з іноземної мови за професійним спрямуванням. Щоб такі підручники були ефективними та відповідали вимогам сучасного електронного підручника, необхідно, щоб викладачі іноземних мов самі

Інформаційні технології та Інтернет у навчальному процесі та наукових дослідженнях

навчилися, як укласти електронні посібники та набули навичок управління інтерактивною дошкою. З цією метою викладачам іноземних мов варто пройти курси з оволодіння сучасними інтерактивними засобами та методиками їх використання. Відтак, діяльність цих викладачів буде базуватися на принципі «вчимося самі, навчаємо інших». Навчання самого викладача набуває особливої вагомості у сьогоденних умовах. Адже навчаючись, викладач оновлює та поглиблює свої знання, набуває нових вмінь, підвищує свою майстерність. Все це допомагає йому іти в ногу з часом, тобто бути конкурентоздатним і мобільним. Крім того, опанування сучасними гаджетами та інтерактивними методиками зробить викладача цікавим для студентів, які досить часто більше обізнані із сучасними інформаційно-комунікаційними засобами та повсякчас їх використовують у своїй щоденній діяльності.

За відсутності такої розумної дошки, інтерактивності на заняттях з іноземної мови можна досягти за рахунок використання інших інтерактивних засобів – мобільних телефонів, смартфонів та планшетів для пошуку матеріалів, які буди б цікавими для студента. Це забезпечить творчий підхід до виконання студентами поставленого завдання, уможливить подальше активне обговорення отриманих матеріалів. Така методика може бути використана як вид аудиторної роботи чи самостійної роботи студента. Водночас вона залишатиметься інтерактивною, забезпечуючи тісну взаємодію викладача і студента у навчальному процесі. Адже лише використання інформаційно-комунікаційних технологій ще не робить навчання інтерактивним. Інтерактивність досягається при дотриманні наступних умов:

- врахуванні інтересів студентів;
- відповідності навчання потребам студентів та глибокій їх мотивації;
- наявності зв'язку з минулим і теперішнім досвідом студентів;
- активному залученні студентів до навчального процесу і можливості планувати і керувати ним;
- створенні дружнього навчального середовища та взаємоповажних відносин між учасниками навчального процесу [3, с.65].

Порівнюючи ці умови із андрагогічними принципами, що були обґрунтовані відомим американським дослідником особливостей навчання дорослих М.Ноулзом, вбачаються певні паралелі. Досвід учнів використовується як цінне джерело знань; навчання є орієнтованим на дорослого учня; провідна роль у навчальному процесі належить дорослому учневі; дорослий учень є активним учасником навчального процесу, який організований у вигляді спільної діяльності; доросла людина ставить перед собою конкретні цілі навчання, прагне до самостійності, самореалізації, самоуправління; дорослий учень є глибоко мотивований і прагне до практичного використання отриманих знань, умінь та навичок [4]. Схожість принципів є цілком закономірною, оскільки студенти і є дорослими учнями.

Таким чином, сучасні інтерактивні засоби можуть і мають широко використовуватися для підвищення ефективності навчання студентів ІМПС у тісному поєднанні з інтерактивними методиками та принципами навчання дорослих.

Список використаних джерел:

1. Лосева Н. М. Інтерактивні технології навчання математики: навч.-мето.посіб. для студентів ВНЗ / Н. М. Лосева, Т. В. Непомняща, А. Ю. Панова. – К.: Кафедра, 2012. – 228 с.
2. Максимчук Л.В. Педагогічні умови застосування інтерактивних технологій у підготовці майбутніх економістів-міжнародників / Л. В. Максимчук // Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України: електронне фахове видання. – №1. – 2012. – С. 23-29.
3. Philips B.D. Role-playing games in the English as a Foreign Language Classroom./ B.D. Philips. – Taipei: Crane Publishing Ltd., 1994. – 729 p.
4. Knowles M. S. The modern practice of adult education: andragogy versus pedagogy / M. S. Knowles. – New York : Association Press, 1984.– 384 p.